

**Raport de monitorizare ex-post implementare
al proiectului, cu sursa de finanțare din FNDRL**

Codul proiectului: **C 11 229 DL**
 Denumire proiectului: **Construcția stației de epurare a apelor uzate din satul Negrea, raionul Hîncești**
 Domeniul și măsura de intervenție: **1. Îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare locale**
 Măsura **1.1 Construcția/extinderea/reabilitarea/modernizarea sistemelor de alimentare cu apă, de epurare a apei și de canalizare, destinate obiectivelor publice de interes local**

Localitatea proiectului: s. Negrea, r-nul Hîncești
 Beneficiar: Primăria s. Negrea, r-nul Hîncești
 Bugetul proiectului: 5.820.026,92 lei
 Suma finanțată din FNDRL: 5.068.085,46 lei
 Data semnării contractului de finanțare: # 464-C11229DL-2022
 Data transmiterii obiectului: 31.10.2024

Măsurarea indicatorilor efectivi de rezultat și produs

Indicator	Tip	Valoarea planificată	Metoda de măsurare a indicatorului	Data măsurării	Valoarea efectivă
- 1 stație de epurare a apelor uzate cu capacitate 100 m ³ /zi, construită; - 90 m de rețele exterioare de canalizare, construite;	Produs	- 1 stație de epurare a apelor uzate cu capacitate 100 m ³ /zi, construită; - 90 m de rețele exterioare de canalizare, construite;	1. Analiza documentară a dosarului: - Cererea de Finanțare a proiectului; - Documentele tehnico-financiare; - Proces-Verbal la RTL din 31.10.2024; - Actul de formare a costurilor investionale din 05.12.2024; - Planul cu acțiuni de asigurare durabilitate a proiectului 28.02.2025; - Nota informativă cu privire la acțiunile post-implementare. 2. Vizita de monitorizare post-implementare a proiectului din data de 12.09.2025; 3. Interviu cu beneficiarul și unitatea de implementare a proiectului.	Vizita de monitorizare post-implementare din data de 12.09.2025	- 1 stație de epurare a apelor uzate cu capacitate 100 m ³ /zi, construită; - 90 m de rețele exterioare de canalizare, construite;
- Acces la rețeaua de canalizare pentru 300 de gospodării cu 780 persoane, 2 instituții publice și 2 agenți economici; - 2 locuri noi de muncă	Rezultat	- Acces la rețeaua de canalizare pentru 300 de gospodării cu 780 persoane, 2 instituții publice și 2 agenți economici; - 2 locuri noi de muncă	1. Analiza documentară a dosarului: - Cererea de Finanțare a proiectului; - Documentele tehnico-financiare; - Proces-Verbal la RTL din 31.10.2024; - Actul de formare a costurilor investionale din 05.12.2024; - Planul cu acțiuni de asigurare durabilitate a proiectului 28.02.2025; - Nota informativă cu privire la acțiunile post-implementare. 2. Vizita de monitorizare post-implementare a proiectului din data de 12.09.2025; 3. Interviu cu beneficiarul și unitatea de implementare a proiectului.	Vizita de monitorizare post-implementare din data de 12.09.2025	- Acces la rețeaua de canalizare pentru 300 de gospodării cu 780 persoane, 2 instituții publice și 2 agenți economici; - 2 locuri noi de muncă

1. Verificarea respectării cerințelor de sustenabilitate (durabilitate și continuitatea proiectului)

Cerințe de sustenabilitate	Aspecte planificate	Aspecte efectiv
Acțiunile întreprinse pentru asigurarea continuității proiectului	1. Planificarea acțiunilor cu privire la constatarea costului investițional al sistemului de canalizare construit; 2. Planificarea acțiunilor de asigurare a vizibilității proiectului prin elaborarea și amplasarea panoului informativ conform prevederilor Ghidului de identitate vizuală al ONDRL; 3. Planificarea acțiunilor de transmitere în gestiune a bunului format către instituția vizată, conform investiției; 4. Planificarea acțiunilor de mentenanță a bunului format; 5. Planificarea acțiunilor de executare a condițiilor tehnice cu desemnarea unei persoane responsabile de întreținerea și gestionarea bunului format. 6. Planificarea acțiunilor de executare a condițiilor financiare/de alocare a mijloacelor financiare din bugetul local, pentru întreținerea bunului format; 7. Planificarea acțiunilor de executare a condițiilor integrate / de accesare de noi fonduri prin scrierea de noi idei de proiect, pentru dezvoltarea serviciului format/bunului creat pentru operationalizarea serviciului prin construirea rețelei de canalizare pînă la consumatorii finali.	Stadiul actual al proiectului: Stația de epurare a apelor uzate, construită din sursele FNDRL prin intermediul ONDRL, nu este pusă în funcțiune din lipsa rețelelor de canalizare pentru satul nou. În urma verificării la fața locului din data de 14.11.2024 și a documentației tehnice expediate la Inspectorat, s-a constatat că obiectivul nu putea fi dat în exploatare din motive tehnice: nu a fost conectat satul vechi Negrea la rețea de canalizare, nu au fost reconnected rețelele de canalizare a instituțiilor publice care la moment sunt conectate la ZUC, volumul reziduurilor fiind mult mai mic decît cel prevăzut la SEAU, montată, cu capacitatea de 100m ³ /zi; Data fiind faptul că lucrările au fost executate în baza proiectului tehnic nenetapizat, fara a fi posibilă exploatarea stației de epurare, fara încercarea funcționării ei, Inspectoratul conform prevederilor HG 285 /1996, nu avizează lucrările de construcție fara finalitate. Beneficiarul este în proces de actualizare a proiectului tehnic (devizul general), care va permite construirea rețelelor de canalizare și conectarea tuturor consumatorilor setati conform proiectului. La moment toate instituțiile publice și agenții economici sunt conectați la stația de epurare cu capacitate mică /ZUC, construită din surse externe încă în anii 2009.

Resursele financiare și umane alocate pentru asigurarea continuității proiectului	Pentru elaborarea panoului informativ permanent primăria planifica alocarea sumei de 1050 lei din bugetul local. Sistemul public canalizare a s. Negrea, va fi transmis în gestiune către Asociația beneficiarilor de apă și canalizare AO "GUTTA" din localitate. după finalizarea construcției rețelelor de canalizare din cadrul PN "SE" 2. Angajarea personalului tehnic calificat pentru întreținerea și gestionarea sistemului de canalizare, inclusiv a stației de epurare. Planificarea mijloacelor financiare din bugetul local se va efectua după consumarea perioadei de garanție a bunului format.	Sistemul de canalizare va fi transmis în gestiune către AO "GUTTA" din localitate după finalizarea întregului sistem de canalizare. Acesta dispune de capacitate și resurse financiare pentru gestionarea serviciului creat prin proiect. Primăria Negrea alocă anual din bugetul local, circa 5,0 mii lei pentru întreținerea și amenajarea teritoriului aferent Stației de epurare construit.
Rezultatele obținute prin proiect care au produs / produc efecte și după finalizare	Circa 300 de gospodării casnice, conectate la rețeaua de canalizare construită; 2 (două) instituții publice și 2 (doi) agenți economici, conectați la rețeaua de canalizare construită; 2 locuri noi de muncă create;	Impactul proiectului: Numărul beneficiarilor direcți /conectați la ZUC sunt : Grădinița de copii cu 18 angajați și 50 de copii; Gimnaziul cu 150 de elevi și 22 de angajați; Oficiul Medicilor de familie, Muzeul satului Negrea; două magazine mixte, o farmacie și circa 300 de gospodării casnice; După construirea rețelelor de canalizare vor fi reconectate toate instituțiile publice și toți beneficiarii finali la Stația de epurare a apelor uzate, construită din sursele FNDRL prin intermediul ONDRL. Astfel va fi redus impactul negativ de poluare a mediului înconjurător și va fi îmbunătățită calitatea vieții locuitorilor din satul Negrea.

Concluzii:

În anul 2014, prin intermediul Dezvoltării Regionale, din sursele FNDRL, a fost implementat proiectul „Îmbunătățirea calității vieții populației rurale prin construcția sistemelor de apă potabilă și de canalizare, regionalizarea serviciilor comunale în satele din lunca râului Lăpușnița, raionul Hîncești”, prin care a fost construită 1 (una) stație de epurare regională, în satul Sofia, două stații de pompă în satele Negrea și Bălceana și 11 543 m de rețele gravitaționale de canalizare și 4460 m de canalizare sub presiune pentru circa 5 mii de locuitori ai 3 localități partenere: Sofia, Bălceana și Negrea, care vor fi asigurați cu servicii de evacuare și epurare a apelor uzate. Satul Negrea este format din satul vechi și satul nou. Valoarea proiectului a constituit circa 20 643 245,65 lei alocate din sursele FNDRL.

În satul Negrea în prezent, de rețelele de canalizare construite, beneficiază instituțiile publice și agenții economici care sunt conectați la Stația de epurare de capacitate mică de tip ZUC, cu o capacitate de 5 m³/zi, care a fost construită în anii 2008-2009 prin intermediul surselor externe.

Din cauza capacității reduse la aceasta rețea de canalizare au fost conectate doar grădinița, școala, oficiul medicilor de familie și primăria, restul locuitorilor nu aveau posibilitatea de a se conecta, deversând apele uzate direct în sol, contaminând astfel apele freactice și poluând mediul înconjurător. În prezent 70% din fântâni și peste 50% din sondele de adâncime se aprovizionează cu apă potabilă populația din satul Negrea și se înregistrează devieri semnificative de la normele sanitare în vigoare.

Pentru a operaționaliza serviciul de canalizare a satului Negrea, beneficiarul a actualizat devizul general al proiectului (prețurile), aceasta va permite construcția rețelelor de canalizare în satul nou și conectarea gospodăriilor casnice la Stația de Epurare a Apelor Uzate, construită din sursele FNDRL prin intermediul ONDRL.

În prezent, gradul de acoperire cu sistem de canalizare a satului vechi constituie 100%, iar a satului nou, gradul de acoperire cu sistem de canalizare/rețele construite, constituie-15%.

În termen mediu, realizarea acestui proiect asigură dezvoltarea durabilă a satului Negrea și va asigura accesul a 748 persoane (cu perspectiva de a conecta toți cei 1911 locuitori) la servicii de calitate și prietenoase mediului. Asigurându-se astfel siguranța sanitară, protecția mediului natural și reducerea semnificativă a costurilor de transportare frecventă a apei uzate.

Pe termen lung, realizarea acestui proiect va constitui un mijloc principal de realizare a modernizării economice și de consolidare a coeziunii sociale în satul negrea. Astfel ca în plan social, investiția va juca un rol compensator în îmbunătățirea calității vieții, iar în cel de mediu, rol de regulator în reducerea poluării mediului înconjurător.

În plan economic, acest proiect va asigura o populație aptă de muncă mult mai sănătoasă și vor fi create premisele pentru dezvoltarea afacerilor mici și mijlocii prin asigurarea accesului la servicii de canalizare, ușurând astfel obținerea actelor permise de deschidere a afacerilor și micșorând costurile de operare a acestora.

Serviciul evaluare ex-post și raportare

Data 12.09.2025